

лъкъ" въ Балкана, като възстанници и войводи. И дѣйствително, както се каза по-рано, ако Х. Димитровиятъ планъ да се озове въ Сливенъ въ 1868 г. би успѣлъ, то почти всички българи казаци щѣли сѫ да се присъединятъ къмъ възстанието. Споменатиятъ Гунчо *войвода* е ималъ споразумение съ нѣкои отъ тѣхъ и ги е чакалъ на Катъговскитѣ полени.

Истинските заслуги на българитѣ въ Казакъ-алай къмъ султана се състоятъ въ избиването на турските разбойници по Балкана.

Ако вѣрваме на думитѣ на *Филипъ Тотю*, прѣзъ май 1867 г., когато той билъ въ Хайнкювския боазъ съ голѣма чета и чакалъ присъединяването на *Хитовъ* отъ Сливенъ, соправения срѣщу него Казакъ-алай е билъ прѣдъвожданъ отъ дѣщерята на Чайковски.¹⁾ По тоя случай Филипъ Тотю и пратилъ едно прочувствено писмо. „Амазонката“ останала трогната, уплашва се и се врѣща въ Сливенъ безъ да разпрѣсне четата.²⁾ Сѫщиятъ тоя полкъ е унищожилъ разбойническата банда на турчина *Кувшиолу*, която върлуvalа надъ Сливенъ и имала сношение съ разни бейове и даже съ Сливенските турски власти.³⁾ Въ походитѣ срѣчу тая банда е участвувалъ и синътъ на Чайковски – *Адамъ*. Другъ отъ офицеритѣ на квартируващия въ Сливенъ Казакъ-алай е билъ поляка *Мизеевичъ*, който въ 1857 г. е билъ повиканъ отъ Митхадѣ-паша да пази Балкана между Сливенъ и Търново⁴⁾.

Когато Х. Димитрѣтъ миналъ Дунава въ 1863 г., много отъ Сливенските „казаци“ влизатъ въ четата на *Гунчо*, която, както се каза, е чакала идването на Х. Димитрѣтъ въ Сливенъ, за да подигнатъ наедно възстание тукъ. Вѣроятно прѣзъ сѫщата година е била донесена отъ единъ евреинъ новината на Сливенския мютесарифинъ *Джевидѣ паша* (замѣстникъ на *Мустафа ефенди*), че надъ Сливенъ се появили много възстанници, войводата на които билъ съ бинокль и т. н. *Джевидѣ*, уплашенъ, отива заедно съ евреина при Чай-

¹⁾ Сливенци и до днесъ я помнятъ, още повече, че тя била първата жена, която тѣ видѣли да ъзди на конь „аркъръ“, както днешните английски и др. „амазонки“. По-послѣ, тя се оженила за единъ лѣкаръ-арменецъ въ Одринъ.

²⁾ Симидовъ за Ф. Тотю, 441 – 444.

³⁾ Гнѣзлото имъ било главно въ с. Чамъ Дере. Кувшиолу е единъ отъ героитѣ на романа на Чайковски „България“, прѣведенъ отъ П. Папанчевъ, въ който главните дѣйствия се вършатъ въ Сливенъ и околнитѣ му села. Кувшиолу е билъ убитъ отъ турчинъ, жената на когото пострадала отъ пѣрвия.

⁴⁾ Ср. бѣлѣжкитѣ ни въ „Свѣтлина“, год. XII, кн. XII, 5 – 8, по даннитѣ на Цанковъ, който се срѣщналъ съ него по пѫтя отъ Сливенъ за Свищоя.